

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
T Ü R K T A R İ H K U R U M U

ISSN 0041 - 4255

BELLE TEN

DÖRT AYDA BİR ÇIKAR

Cilt : LI

Sa. 200

Ağustos 1987

ELLİNCİ YIL
200. SAYI

T Ü R K T A R İ H K U R U M U B A S I M E V İ — A N K A R A

2001

BELLETEN

Adres/Address:

Türk Tarih Kurumu Kızılay Sokak No: 1

06100-Sıhhiye/ANKARA

Tel: 310 23 68 (11 Hat)

Fax: 310 16 98

Internet: <http://www.ttk.gov.tr>

email: [yusuf @ ttk.gov.tr](mailto:yusuf@ttk.gov.tr)

ISSN 0041-4255

İkinci Baskı

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü :
Türk Tarih Kurumu Adına
PROF. DR. YAŞAR YÜCEL

İ Ç İ N D E K İ L E R

Makaleler, İncelemeler :	Sayfa
Sayın Belleten Okurlarına	
BALKAN, KEMAL: Eski Asur ve Anadolu'da Kızların Çocuk Yaşında Nişanlanması (6 resimle birlikte)	417
ÖZGÜÇ, NİMET: Samsat Mühürleri (18 resimle birlikte)	429
YILDIRIM, YRD. DOÇ. DR. RECEP: Urartu At Gemleri (46 şekille birlikte) ...	441
————: Urartäische Trensén	469
IŞIK, PROF. DR. FAHRİ: Şirinlikale. <i>Eine unbekannte urartäische Burg und Beobachtungen zu den Felsdenkmälern eines schöpferischen Bergvolks Ostanatoliens</i> (53 resimle birlikte)	497
ÖZGÜNEL, COŞKUN: Selçuk Arkeoloji Müzesinde Saklanan Miken Pyxisi ve Düşündürdükleri (8 resimle birlikte)	535
IŞIK, CENGİZ: Habibuşağı Nekropolü (44 resimle birlikte)	549
————: Die Nekropole von Habibuşağı	565
KODAN, HAMDI: Kayseri Müzesindeki Eski Tunç Çağı Definesi (42 resim, 1 harita ile birlikte)	581
ÖZET, AYNUR: Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesindeki Cam Örnekleri İle Antik Çağda Cam Yapımı (23 figür ile birlikte)	587
ONAT, AYŞE: Han Döneminde Hun-Çin Ekonomik İlişkileri (M. Ö. 206-M. S. 220)	611
ÇAĞATAY, PROF. DR. NEŞET: İslam Hukukunun Ana Hatları ve Osmanlıların Bunun Bazı Kurallarını Değişik Uygulamaları	625
————: An Outline of Islamic Law and Different Applications of Some of its Rules by the Ottomans	637
SÜMER, PROF. DR. FARUK: Abbasiler Tarihinde Orta Asyalı Bir Prens Afşin ..	651
AKIN, YRD. DOÇ. DR. HİCRAN: XV. Yüzyıl Lâtince Macar Kroniği Chronica Hungarorum'un Türk Tarihi Bakımından Değeri	667
————: Les Turcs dans les Chroniques Hongorises du XV ^e Siècle de Thuróczy (Résumé)	758
ARIKAN, ZEKİ: Divriği Sancağı Kanunnameleri	761

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
İLHAN, DR. MEHMET MEHDİ: The K̄atif District (<i>Livā</i>) During the First Few Years of Ottoman Rule: A Study of the 1551 Ottoman Cadastral Survey (5 belge ile birlikte)	781
—————: Özet	799
İHSANOĞLU, PROF. DR. EKMELEDDİN: 19. Yüzyıl Başında Kültür Hayatı ve Beşiktaş Cemiyet-i İlmiyesi	801
MERT, ÖZCAN: Osmanlı Belgelerine Göre Banco Di Roma'nın Trablusgarb'daki Faaliyetleri	829
GÜREL, ZİYA: Kurtuluş Savaşında Demiryolculuk VII.....	849
ERDENTUĞ, DOÇ. DR. AYGEN: Yılbaşı Ağacı ve Noel Baba: Toplumumuzda Bir Kültürel Alıntı Örneği (8 resimle birlikte)	863
Konferanslar :	
YÜCEL, PROF. DR. YAŞAR: XVI-XVII. Yüzyıl Edebî Metinlerinde Rastlanan Osmanlı Devlet Yapısı ve Toplum Düzenine Ait Bazı Görüş ve Bilgiler	897
KÖPRÜLÜ, DR. ORHAN F.: Tarihte Türk-Amerikan Münasebetleri	927
SOYSAL, İSMAİL: General De Gaulle'ün Türkiye'yi Ziyareti (25-30 Ekim 1968)	949
Çeviriler :	
AUBIN, J. (Çev.: YÜCEL, PROF. DR. YAŞAR): Timurlular'ın Şiraz'da Bilim ve Sanat Koruyuculuğu	965
KOSOGOVSKI, V. A. (Çev.: EREN, Ö. CENAP): Tahran Notları	981
ABRAHAMOWICZ, ZYGMUNT (Çev: ÖZKAYA, DOÇ. DR. TÜTEN): Polonya'da Türkoloji: Başarıları ve Gelecekteki Gelişimi İle İlgili Bazı Sorunlar	1003
CRISPUS, C. SALLUSTIUS (Çev.: VARINLIOĞLU, GÖNGÖR): "İugurtha Savaşı'nın Önsözü	1027
DAVISON, RODERIC H. (Çev.: SEYİTDANLIOĞLU, ARŞ. GÖR. MEHMET): Osmanlı Türkiye'sinde Batılı Eğitim	1031
CAHEN, PROF. CLAUDE (Çev.: KAYAOĞLU, İSMET): İslâm ve Haçlılar	1045
1986 Yılı'nın Birinci Yarısında Kitaplığımıza Gelen Kitap ve Dergiler	1053

Propriétaire et rédacteur en chef :
 Au nom de la Société d'Histoire Turque
 PROF. DR. YAŞAR YÜCEL

TABLE DES MATIERES

Articles, Etudes :	<u>Page</u>
BALKAN, KEMAL: Les Fiançailles des Petites Filles chez les Assouriens et les Peuples de l'Anatolie ancienne (en turc, avec 6 illustrations) ...	417
ÖZGÜÇ, NİMET: Les Sceaux de Samosate (en turc, avec 18 illustrations) ...	429
YILDIRIM, YRD. DOÇ. DR. RECEP: Les Freins de Cheval Ourartiens (en turc, avec 46 illustrations)	441
—————: Urartäische Trensén (en allemand)	469
IŞIK, PROF. DR. FAHRİ: Şirinlikale. <i>Eine unbekannte urartäische Burg und Beobachtungen zu den Felsdenkmälern eines schöpferischen Bergvolks Ostanatoliens</i> (en allemand, avec 53 illustrations)	497
ÖZGÜNEL, COŞKUN: Observations sur la Pyxide Mycénienne conservée au Musée Seldchoukide d'Archéologie (en turc, avec 8 illustrations) .	535
IŞIK, CENGİZ: La Nécropole de Habibuşağı (en turc, avec 44 illustrations) ...	549
—————: Die Nekropole von Habibuşağı (en allemand)	565
KODAN, HAMDİ: Le Trésor de l'Epoque de Bronze ancienne au Musée de Kayseri (en turc, avec 42 illustrations, 1 carte)	581
ÖZET, AYNUR: Spécimen d'Objets en verre au Musée de Civilisations Anatóliennes d'Ankara et la Fabrication du Verre dans l'Antiquité (en turc, avec 23 figures)	587
ONAT, AYŞE: Les Relations économiques entre les Huns et les Chinois à la Période des Hans (206-220 ap. J. Ch) (en turc)	611
ÇAĞATAY, PROF. DR. NEŞET: Les Lignes générales du Droit Musulman et la Modification dans l'Application de Certaines Règles de celui-ci (en turc)	625
—————: An Outline of Islamic Law and Different Applications of Some of its Rules by the Ottomans (en anglais)	637
SÜMER, PROF. DR. FARUK: Le Prince Afchine de l'Asie centrale dans l'Histoire des Abbassides (en turc)	651
AKIN, YRD. DOÇ. DR. HİCRAN: La Valeur de "Chronica Hungarorum", La Chronique Hongroise du XV ^e Siècle, rédigée en Latin, du point de vue de l'Histoire Turque (en turc)	667

İÇİNDEKİLER

	<u>Page</u>
—————: Les Turcs dans les Chroniques Hongroises du XV ^e Siècle de Thurôczy (Résumé) (en français)	758
ARIKAN, ZEKİ: Les Textes de Lois en vigueur dans les Sandjak (en turc) ...	761
İLHAN, DR. MEHMET MEHDİ: The Katif District (<i>Livā</i>) During the First Few Years of Ottoman Rule: A Study of the 1551 Ottoman Cadastral Survey (en anglais, avec 5 documents)	781
—————: Résumé (en turc)	799
İHSANOĞLU, PROF. DR. EKMELEDDİN: La Vie culturelle et la Société Scientifique de Beşiktaş au Début du XIX ^e Siècle (en turc)	801
MERT, ÖZCAN: Les Activités du "Banco di Roma" à Tripoli Occidental selon les Documents Ottomans (en turc)	829
GÜREL, ZİYA: Le Chemin de Fer pendant la Guerre d'Indépendance (VII) (en turc)	849
ERDENTUĞ, DOÇ. DR. AYGEN: L'Arbre de Noël et le Père Noël; Un Exemple d'Emprunt culturel dans la Société Turque (en turc, avec 8 illustrations)	863
 Conférences :	
YÜCEL, PROF. DR. YAŞAR: Certaines Vues et Connaissances relatives à la Structure d'État et l'Ordre social dans les Textes littéraires du XVI ^e et XVII ^e Siècles (en turc)	897
KÖPRÜLÜ, DR. ORHAN F.: Les Relations Turco-Américaines dans l'Histoire (en turc)	927
SOYSAL, İSMAIL: La Visite du Général de De Gaulle en Turquie (les 25-30 Octobre 1968) (en turc)	949
 Traduction :	
AUBIN, J. (Traduit par YÜCEL, PROF. DR. YAŞAR): La Protection de Science et d'Art par les Turcourides de Chirase (en turc)	965
KOSOGOVSKI, V. A. (Traduit par EREN, Ö. CENAP): Les Notes de Tahéran (en turc)	981
ABRAHAMOWICZ, ZYGMUNT (Traduit par ÖZKAYA, DOÇ. DR. TÜTEN): La Turcologie en Pologne, Certains Problèmes relatifs à son Succès et à son Progrès dans l'Avenir (en turc)	1003
CRISPUS, C. SALLUSTIUS (Traduit par VARINLIOĞLU, GÜNGÖR) : "L'Introduction de la Guerre de Jugurtha" (en turc)	1027
DAVISON, RODERIC H. (Traduit par SEYİTDANLIOĞLU, ARŞ. GÖR. MEHMET): L'Éducation occidentale dans la Turquie ottomane (en turc)	1031
CAHEN, PROF. CLAUDE (Traduit par KAYAOĞLU, İSMET): L'İslam et les Croisades (en turc)	1045
Livres et revues reçus à la Bibliothèque de la Société de l'Histoire Turque dans la première moitié de 1986	1053

SAYIN BELLETEN OKURLARINA

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu'na bağlı BÜYÜK ATATÜRK'ün kurduğu ve Türk Milletine emanet ettiği TÜRK TARİH KURUMU'nun bu yayın organının ilk sayısı 1 Ocak 1937 tarihini taşımaktadır.

Adı, Türk Milleti için tek yol gösterici ATATÜRK tarafından bizzat konulan *Belleten*, çeşitli yönleriyle Türk, Türkiye tarihi ve arkeolojisi ile ilgili çalışmalarını bilim dünyasına duyurmaktadır. Bu gün yalnız ülkemizde değil dünyanın önde gelen kütüphanelerinde, Üniversitelerin tarih, Türkoloji ve arkeoloji seminerlerinde, araştırma kurumlarında uzun raflar doldurmaktadır; ve tarihimiz ile ilgili bilimsel araştırma ve incelemelerde her zaman başvurulması gereken vazgeçilmez bir kaynak özelliğinin doruğuna ulaşmış bulunmaktadır.

Türk Tarih Kurumu'nun en değerli yayınlarından biri niteliğini taşıyan *Belleten*, hem içerik, hem de şekil ve baskı yönünden, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra sürekli gelişme gösteren modern bilim ve basım tarihimizde bilimsel değeri tartışılmaz bir yer işgal etmektedir.

Belleten, aynı zamanda, ATATÜRK'ün ta eski çağlardan günümüze kadar Türk ve Türkiye tarihinin araştırılmasında yep yeni ufuklar açan teşvik ve direktifleriyle, Türkiye Cumhuriyeti Devletinde süratle gelişmeye başlayan tarih ve arkeoloji sahasındaki çalışmalarda, modern bilimsel düşüncenin nasıl yerleştiğini gösteren, bir tarihî belgedir.

İftiharla söylemeliyiz ki, bu gün 50. yaşını dolduran *Belleten*, 200. sayısına ulaşmış bulunmaktadır. Biz *Belleten*'i yayına hazırlayanlar olarak kıvançlıyız ve gururluyuz. Dergimiz, başlangıçta yılda dört sayı, 1983 yılından beri yılda üç sayı olarak hiç aksamadan yayınlanmaktadır. Böyle bir devamlılığa Türkiye ve Dünya'da pek ender dergi ulaşabilmiştir.

Atatürkçü Türk tarih ekolünün temsilcisi *Belleten*'e daha nice yıllar dileğiyle.

Saygılarımla

Türk Tarih Kurumu Başkanı
Prof. Dr. Yaşar Yücel

BELLETEN

PERIODIQUE PARU TOUS
LES QUATRE MOIS

REVUE PUBLIÉE PAR LA
SOCIÉTÉ TURQUE D'HISTOIRE

Tome : LI

No. 200

Août 1987

ANKARA - IMPRIMERIE DE LA SOCIÉTÉ TURQUE D'HISTOIRE

2001